

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΙΚΟΥ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ

ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΑΝΑΗ

Η θυσία στον έρωτα

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Ήταν φοβερή, τρομαχτική ή επιβολή του ανθρώπου αυτού, δόν 'Αλλέο!.. Νόμιζε κανένας, ότι σ' όλη την Ευρώπη τον ήξε- ραν, κι' ότι δει αὐτοί οι άνθρωποι υπάκουαν τυφλά στη θελη- σί του...

"Όσο προχωρούσαμε στο ταξίδι μας, τόσο ο Λεώνης έβρισκε ξανά την πρώτη του γαλήνη, και τόσο η γοητεία των ανθρώπων τον τρόπων δυνάμωνε περισσότερο. Τυφλά κι' εγώ υποδουλωμένη στη λατρεία μου γι' αυτόν, ήμουν στά χέρια του σαν μιά λύρα, της οποίας όλες ή χορδές άντηχούσαν σύμφωνα με τις επιθυμίες του και με τις ιδιοτροπίες του: "Αν αυτός ήταν κατσουφιασμέ- νος, μελαγχολούσα κι' εγώ. "Αν ήταν εύθυμος, αμέσως κι' ε- γώ ξεγυιούνα τις θλίψεις μου και τις τύψεις μου, και χαμογε- λούσα στους άστεϊσμούς του... Κι' άν ήταν τρυφερός και περιπα- τητής, πάλι ξεγυιούνα την κόρασί μου, και την έντονη ήθικη ξέαν- τλησί μου, για νά το φαίνωμαι επίσης περιπατητής και τρυφερή!..

Η'.

Τέλος, φτάσαμε στη Γενεύη, όπου μένουμε τόσον καιρό άκρι- βώς, όσος χρειαζόταν για νά αναπαυθούμε άπ' τό πολήμερο, άκατάπαυστο ταξίδι μας. Κατόπιν προχωρήσαμε προς τό έσω- τερικό της Έλβετίας, όπου μάς έλειψε κάθε άνηυχία: Ίέν φοβόμαστε πειά, μήπως μάς κυνηγήσουν οι δικοί μου, ή μήπως άνακαλύψουν τυχόν τό καταφύγιό μας!

Άπ' τις πρώτες άκόμη ήμέρες της φυγής μας, ο Λεώνης ώ- νειρεύταν—όπως μου έλεγε—νά βρή ένα έξοχικό και γαλήνιο σπιτάκι, στο όποιο νά μένουμε και νά ζήσουμε για πάντα μια ζωή ήρωϊας και ποιήσεως κι' ειδυλλιακής περιπαθείας. Τό ώ- ραιο αυτό όνειρό του, τό πραγματοποιήσαμε αμέσως μόλις προ- χώρησαμε προς τό έσωτερικό της Έλβετίας. Ο Λεώνης έκαμε έφιππος μιά έκδρομη και βρήκε σε μιά άπ' τις κοιλάδες της λι- μνης Μαζέρ, μιά έξοχική έπαυλι άπ' τις πιο γραφικές, και οέ θέσι άληθινα μαγευτική.

Με πολύ όλιγα έξοδα, κάναμε μερικές έπισκευές σ-ό έσωτερι- κό της έπαυλεώς μας και στην έπίπλασι της, και την έννοικιά- σαμε άπό πρώτης Άπριλίου Έκει... όχι, έκει περάσαμε, δόν 'Αλλέο, ξξη μήνες άλμυρόνητης εϋτυχίας!.. Έκει ή πέσσασα ξξη μήνες άληθινα παραδεισιακής εϋδαιμονίας, για την οποία πάντα θα ευχαριστώ όλόψυχα τό Θεό, άν και την πλήρωςα πανάκριβα κατόπιν...

Ζούσαμε μόνοι έκει, ο Λεώνης κι' εγώ, μακριά άπό κάθε αγέσι με τον κόσμο. Μάς ύπηρετούσε ένα άνδρόγυνο μονάχα, νεόνυμφος κι' αὐτοί, γεμάτοι άπό νεότη- τα, άπό χαρά, κι' άπό υγεία. Η γυνάκα έφρόντιζε για τό 'νοικοκυριό το δικό μας και τό δικό της, κι' ο άνδρας της ώ- δηγούσε στη βοσκή κι' ά ζωορρη αγελάδα και δυό κατσίκες. Πίναμε πάντα φρέσκο, ύπεροπο γάλα, και τρώγαμε άπ' τό νο- στίμαστο τυρί, στην κατασκευή του όποί- ου ο νεαρός έκείνος Έλβετός βοσκός εί- χε μιά άσυνήθητη μαεστρία. Δέν θά ξε- χάσω ποτέ τα γεύματα αυτά, με τις εϋθυ- μες προπόσεις και τά άγνά κρασιά τους.

Ξυπνούσαμε πάντα νωρίς, τό πρωί. "Ο- ταν, ο καιρός ή-αν καλός, προγευματίζα- με σ' ένα κοντινό με την έπαυλι μας όλο- πράσινο λιβαδάκι, λοιλουδισμένο και γε- μάτο άπό δένδρα κι' άπό κροστάλλια νερά. Έπειτα προχωρούσαμε προς τους γύρω λοφίσκους, ή άδειάζαμε στο κοντι- νό μαγευτικό βουνό. Σιγά-σιγά, συνηθί- σαμε νά κάνομε όλο και πιο μακρυνές έκδρομές, και ξεφωνίζαμε σαν πρόχασα παιδιά κάθε φορά που άνακαλύπταμε καμμιά καινούργια γραφική τοποθεσία.

Στις μακρυνές μας έκδρομές, μάς ά- κολουθούσε πάντα κι' ο Γιάν-ο σύζυγος της ύπηρετρίας μας -- κουβαλώντας μαζί του τό καλάθι με τά φαγητά μας. Κι' ο- ταν βρισκαμε κανένα μέρος, κοντά σε πο- ταμάκι δροσερό, στρώνουμε τό τραπέζο-

μάνηλο άπάνω στη γλήη, και βγάζαμε τά φαγητά μας άπ' τό καλάθι. Ο Λεώνης ήταν άπαράμιλλος τότε, στο να όργανώνει ένα ύπεροχο γεύμα με τό τίποτε. "Εστέλνα τό, Γιάν, νά μαζέψη όραία φρούτα και κούμαρα και βατόμουρα. Τά τοποθετούσαμε ύπερα όλα αυτά—μαζί με τό μαρούλι τοϋ κρασιού—μέσα ο ο παγωμένο νερό του μικροποταμιού, για νά κρυσώσουν. Βράζα- με φρεσκότατα αυγά σε μιά φωτιά, την όποια άνάθαμε στην 'κουφάλα' κανενός δένδρου. Κι' αυτά, μαζί με τό κρύο ψητό κρέας που είχαμε μαζί μας και με τό άρωματικό φρέσκο τυρί, άποτελούσαν ένα όνειρώδες γεύμα, άνάμεσα στις γύρω μας ό- ριες καλλονές της φύσεως...

"Όταν πάλι ο καιρός ήταν άσχημος—όπως συχνά μάς συνέ- βαινε, κατά τις άρχές της άνοιξεως—μέναμε στην έπαυλι μιά. Ανάθαμε τότε μεγάλη φωτιά στο τζάκι, για νά νιώθουμε την ήθονική ζεστασιά της και για νά φύγει ή υγρασία τοϋ σπιτιού μας... Ήταν όλιγη, βλέπεις, ή έπαυλι μας αὐτή, όπως άλλω- στε είνε ή περισσότερες στην Έλβετία!..

Πίναμε διαρκώς τσάι, κι' ένώ ο Λεώνης κάπνιζε ένα μακρύ 'απομυδίκι Τουρκικό, εγώ τοίμαζα τό βραβυό γλυκίωμα, ρί- χοντάς του παθητικές ματιές "Άλλοτε πάλι έαπλωμένη κονά σ' τό τζάκι τοϋ διάβαζα διάφορα κομμάτια έκλεκτών ποιητώ και συγγραφέων...

Δέν ήσαν βέβαια τόσο ζωηρές ή ήμέρες μας αυτές, αλλά ή- σαν γευτές άπό γαλήνη, γλυκύτητα, και μοναξιά... Άλλοτε, ο Λεώνης είχε τό χάρισμα, και κάθε ευχάριστη και την πιο άνά- τητη άκόμη ήμέρα που θά μάς τύχαινε... Με γοργό-ητα σκέψα- σε, και με σπανία έφευρετικήτητα δημιουργούσε αίσιαςα ένα όλόκληρο πρόγραμμα—περί τοϋ πώς θά πενούσε ή ήμέρα μας —τό όποιο τρώσκα πάντοτε εϋνάριστο και θαυμάσιο.

"Εται, παρ' όλη την έσοπιά των μισών έκείνων και παρ' όλη- ή μοναξιά μας—στις κακοκαιρίες—πάντα βρισκαμε τρόπο νά διασκεδάσουμε εϋνάριστα. Δέν έέραμε ή θά πη πλήξη. Ο Λε- ώνης ήφερε τί έπρεπε ν' άποφύγει καθώς και τί έπρεπε ν' ά- κολουθή, για νά μη εισαίνεται ο διασκής έκείνος ένθουσιασμός της ψυχής μας, που έμοιαζε σαν μεθυσί...!

Με συμβούλευε διασκή πώς ν' άντιμετωπίζω την κάθε περι- στασι, και πώς νά διοικώζω άπ' τό κάθε γεγονός, την είνωσι- στη δ'η-ου, πασαμοζίζοντας τη διασκέστη... Κι' ένώ, όπάρκου- σαν σκλάβοι στον κύριο της, τον άκουνα με βαθειά προσήνη, και ποτέ δέν έναντιωνόμουν στις έπιθυμί- ες του...

Είναμε λοιπόν κανονίσει τη ζωή μας, εϋνάριστη σαν διασκέσαι, και κανονική σαν ρολόγι... Φροντίζα για τις δουλειές τοϋ σπιτιού μ' εϋνάριστη νοικοκυρού- λας ικανοεία διασκήντας σπάνια σαπητά και γλυκίσια-α και σ'όθεονα ή στόλιζα-ά ένδινασα τοϋ Λεώνη με διάσκησα πολυτελή σολήνια και 'απ'τέλλες... Ή-αν πολύ φι- λολόκος, κι' ήθελε να είνε πάντα το σο- λομύσινο... Κι' έλεγε μόλις-α συχνά, ότι τοϋ όπες περισσότερο να στολίζεσαι στην έρημιά, πασα άναγκαστικά υποός σε κό- σιο: "Ηθελε νά φαίνεται όρασις, κομψός, μονάγα για μένα και για τον εαυτό του!.."

Και τί δέν ήξερε ο ύπεροφυκόος αυτός άνθοςπος, δόν 'Αλλέο!.. Και σε τί δέ- κτα- νινύστοι, κατά τις όπες της μοναξιάς μας!.. Κατασκήντας διάφορα νοήσια έ- πιπλα με την έπιτηδειότητα εϋλογορητό... Τοποθετούσε κλειδωμένες άκρί που 'έλει- παν... Ζονοφάνιζε πολύ ελή γοητιά ή όπά- σιασα, και κατασκήντασε με αυτά διάφορα παρσθή... Κατάρθωνε να ιην καννίζη καθόλου το τζάκι, έπαι κι' άν φυσούσε έ- ζω ο πιο ένάτος άέρας...

Ποτέ του δέν καθόταν με σταυρωμένα χέρια, και πάντα με κάτι θά καταπιανό- παν... Στιγυορνούσε μ' έπιτηδειότητα, μ' έξουνοσε σε διάσκησα ποδέγερτα ποιήμα- τά του, και υοϋ τάξινα να τά άντιγράφω στο λεικόμια μου... Και τόσο υοϋ φανόν- τουσιν όρασα, τόσο με κατασκηνοήσασα με τις κολακευτικές και τρυφερές έκφρά-

Ο Λεώνης έκαμε έφιππος μιά έκδρομη.

σεις τους για μένα, ώστε δάκρυζα την ώρα που άντεγρα...
—Μπα; ... Τι έχεις, μικρούλα μου; μούλεγε τότε ο Λεώνης.
Μήπως σου φάνηκαν άξενα κι' άσχημα; Ναί, αυτό θά είνε!...
'Εου αείξεις άριστουργήματα, κι' έγω σου άφιερώνω άνοστα
αγατάκια!...

Δέν του άπαντούσα, έγω... Σηκώνόμουν μονάχα, έρριχνα τιά
μπράσα μου στους ώμους του, τούλια με περιπάθεια τόν λαμό-
που, καί τόν καταφιλούσα δακρυρομένη... 'Υστερα κατεβαίναμε
στον άνθισμένο κήπο, καί εξαπλώναμε στή σκιά κανενός πυκνο-
φύλλου δένδρου, κι' άπάνω στήν δλοπρασίνη γλή... 'Ο Λεώνης
διάβαζε ποιήματα ξένων μεγάλων ποιητών, καί μου τά μετέφρα-
ζε ύστερα μ' εύκολια καί περιπάθεια άξιοθαύμαστη!...

Κι' όταν δυνάμοσε ή ζέστη, άφίερα, έκλεινε τά όρρατα του
μάτια, κι' άποκοιμόταν, με τό κεφάλι του άκουμπισμένο έπάνω
σά νύχτα μου... Τότε, δ, τότε... Πολλές άδρες περιούσαν, χω-
ρίς ν' άσχολούμαι ότε τίποτε άλλο, παρά στό να καμαρώνω την
ευγενική μορφή του, την όποια έκανε πιδ εύγενική άκόμη, ή
γαλήνη του όπνου...

'Αχ, δόν 'Αλέο! Πώς μπορούσα νά μην αγαπώ δλόψυχα, τόν
μοναδικό αυτόν άνθρωπο!... Πώς μπορούσα νά μην τόν λα-
τρεύω, τόσο στίς καλές του ώρες όσο καί στίς κακές; ... Πόσο
ήταν χαριτόβρυτος, πόσο ήταν ώρασι!... Πόσο άρρενωπό—σάν
πρόσωπο ήρωας—ήταν τό πρόσωπό του, άλλα καί πόσο ούρά-
νια γλυκό καί θελκτικό, σάν πρόσωπο δλόδροσης παρθένας!...
Πώς ήξερε ν' αγαπήσει, καί πώς ήξερε νά τό δείχνει καί νά τό
έκφράζει!... Πώς ήξερε νά ξεουσιάζει τή ζωή, καί νά την κάνη
ευχάριστη, κι' ήδονική!... Πώς νά μην του έχω τυφή έμπιστοσύ-
νη; ... Πώς νά μη συνηθίσω σέ μιά τυφή ύπακοή σ' άλλες τίς έ-
πιθυμίες του;

'Ο, τι κι' άν έλεγες, δ, τι κι' άν έκανε, ήταν ώρασι, ήταν κα-
λό... 'Ηταν γενναίωδωρος, εύαίσθητος, όσοις πόνους καί στή
σφύρα... 'Ενοιωθε ξεχωριστή χαρά, όταν άνακούφιζε τή δυ-
συχία τών φτωχών, όσοι έρχόντου-
σαν στήν πόρτα μας καί τή χτυπού-
σαν... Μιά μέρα, δέν δίστασε νά πη-
δήσει μέσα σ' έναν όρημτικό κι' έπι-
κύνδυνο χειμάρρο, γιά νά σώσει τή
ζωή ενός μικρού βοσκόφ, πού κύν-
τευε νά πνιγί... Μιά άλλη νύχτα πάλι,
έπί δρες πλανιόταν άνάμεσα
σά χιόνια καί σά ύπουλα βάρα-
θρα τών γύρω βουνών, γιά νά σώ-
σει μερικούς δδοπόλους, πού είχαν
άπολασθή καί φώναζαν ζητώντας
βοήθεια!...

Πώς, πώς μπορούσαν λοιπόν νά
πασαδεχτώ γιά δόλιο, τόν Λεώνη!...
Καί πώς μπορούσα νά νιώσω την
παρικήρή άνησυχία, γιά τό μέλλον
μου!...

Μή με κατηγορήσεις λοιπόν, δόν
'Αλέο!... Μή μου ζανταπήσεις, δ, τι
ύπήρεξα εύκολόπιστη κι' άσθενοūs
χαρακτήρης!... Κι' ή πιδ όπιστιση
κι' ή πιδ ψυχρή γυναικία, θά ύπο-
δουλωνόταν σ' αυτόν δλότελα, όπως
όποδουλώθηκα κι' έγω,
κατά τούς έξη έκείνους άληθισμιόντους
μήνες πού διήρκεσε ή ά-
γάπη του...

Μέ μιά τέτοια ζωή παραδείσια, καί με την άπερίοριστη έπι-
ροή του Λεώνη στήν ψυχή μου, έσθησε πεινά σιγά-σιγά κάθε τύ-
ψις μέσα μου... 'Επιπια νά θλιώκομαι, γιάτι έγχα έγκαταλείψει έ-
σοι τούς γονείς μου, κι' όβλε κάμ με μάλωνα ή συνειδησί μου,
όταν σκεπτόμουν τυχόν τή θλίψη τους γιά τή φυγή μου...
'Αχ, πόσο ήταν νενάλη, όσο ήταν πρωτοφανής ή δύναμη κι'
ή έπίδρασι αυτού του ανθρώπου!

Στό σημείο αυτό, ή 'Ιουλίττα έσπασε νά μιλήσ. 'Επεσε σέ πέν-
θυνη σιωπή, καί σέ βαθεία σιγή... 'Από μακριά, κάποιος ρο-
λόγι άκούστικη νά σημάζει μεσάνυχτα Τής πρότεινα, νά πάμ
νά πλάσγιση, γιά ν' άναπαύη λίγο καί γιά νά ήσυχάση άπ
την ταραχή της.

—'Οχι, δόν 'Αλέο! Μου άποκρίθηκε. Θέλω άκόμη νά μιλήσω,
νά πώ κι' άλλα, νά λυτρώσω την ψυχή μου όπ' τό βάρος της πο-
λύμηνης αναγκαστικής σιωπής μου... 'Εκτός, βέβαια, άν βαρέ-
θηκες νά μ' άκούς!... Νουίθω, δ, τι έπιχειρώντας αυτή τή διήγη-
σί μου, επιγέρωσα ένα ποδάμα τρομερό, θλιβερότατο, γιά τή
φτωχή καρδιά μου!... 'Αλλά θέλω νά τό άποτελειώσω... Τόχω
πάρε άπόρασι πειά, κι' όταν φράσω ώς τό τέλος της διηγησηώς
μου τότε πειά θά έκκουραστώ γιά πολλές ήμέρες!... Γιά πολλές
ήμέρες πειά, δέν θά θελήσω τίποτα νά σκέπτομαι καί γιά τίπο-
τα νά μη μιλάω!

—'Ναί, έχεις δικη, 'Ιουλίττα μου! τής είπα. Εκμυστηρέσου
όλα όσα σέ πονούν, καθώς τά κρατείς σφιχτοκλειμένα στήν
ψυχή σου!... 'Υγιό! αυτό τό ήθικό μαχαίρι άπ' τα στήθη σου,
καί θά δής δ, τι γρήγορα θά γυαυρήσει, γρήγορα θ' άνακουφι-
σής άπ' τόν καύμ σου!... 'Αλλά στό έξής μονάχα, έξακολου-
θώ νά έγω μιά βαθεία άπορία: Πώς δέν ύποψιάστικες καθόλου
την αλήθεια, άπ' την άλλόκοτη εκείνη συμπεριφορά του 'Ερρι-

έπτι στό χορό; ... Πώς δέν σ' έβαλε σέ δισογνωμοσύνη—αχτικά με
τό άληθινό πούν του Λεώνη; ή άναδρη έκείνη όποταγή του σ'
ένα βλέμμα αυτού του 'Ερριέτι;

—Τι νά ύποψιάσω; μουρούρισε με φωνή θλιμμένη, ή 'Ιου-
λίττα. 'Ημουν τόσο άμάθητη από κόσμο, τόσο λίγη πείρα είχα—
άπ' την άληθινή σκοτεινία της κοινωνίας—ώστε τίποτα δέν μπο-
ρούσα νά νιώσω, άπ' όλα εκείνα τά μυστήρια!... Τίποτα δέν ύ-
ποψιάστικη, άπ' την ύποπτη στάσι του Λεώνη κι' άπ' τά μυστη-
ριώδη άπειλητικά καμώματα του 'Ερριέτι!...

—Κι' όμως, κάτι σου έλεγε τή σχετικό δ' Λεώνη! διέκοψα έ-
γώ, θέλοντας νά έξακριβώσω καλύτερα αυτό τό σημείο.

—'Ναί, δόν 'Αλέο! μου είπε ή 'Ιουλίττα. 'Έχεις δικαιο... 'Ο-
ταν ρώτησα τόν Λεώνη σχετικά, μου μίλησε γιά ένα τρομερό
μυστικό του άπλωδ, χωρίς νά θελήσει καί νά μου τό έξηγήσει
λεπτομερέστερα... Δέν έπέμεινα όμως κι' έγω, γιάτι φαντάστη-
κα πούδς ζέρει τι ρομαντικά καί περιπετειώδη πράγματα, στή
ζωή του καί στό παρελθόν του... 'Ηταν τής μόδας τότε, δόν 'Α-
λέο, νά γράφονται μυθιστορήματα καί δράματα, σά δόνα
δέν έθλεπες τίποτα άλλο άπ' τό έξής; 'Όλο κι' έπικατάρατα
πρόσωπα κι' ήρωας, κι' ήρωίδες, πού νά λένε καί νά κάνουν τά
πιδ άπίθανα καί τά πιδ άλλόκοτα πράγματα!... 'Αλλο δέν έ-
θλεπες—παρά δημιους, γυιούς δημιων, κατασκόπους του κατέ-
γου, έναρέτους καί θύματα άθώα μιάς βαρείας Ειμωρμένης!...
Τό κεφάλι μου ήταν γεμάτο από κάτι τέτοια πράγματα, πού εί-
χα δη στό θέατρο ή είχα διαβάσει... Σκέψου τώρα, δ, τι ήμουν
καί μιά κοπέλα έντελής άμάθητη, κι' δ, τι η ναυική καρδιά
μου έξουσιάζε έντελώς—με την όρημη της—την ακαλλόγητη ή-
κόμη κρίσι μου!... Σήμερανα λοιπόν, άπ' τή διαγωγή του 'Ερ-
ριέτι κι' άπ' τή στάσι του Λεώνη, δ, τι ή κοινωνία—σάν άδικη
καί μορφή πού ήταν—θώ δέν είχε καταδικάσει ό Θεός ζέρει για
ποιά άπερσοκπητα όσα, άλλα υπερανθρώπη, πρέξι του!... 'Ο-
μολογώ μάλιστα, δ, τι ή άφελής ψυχή μου είχε βρή κάποιον θελ-
γητρο σά άκαταόρητα αυτά μυστήρια, καί τό ρομαντικό μυα-
λό μου άρνιόταν νά δ, τι φοβηρή
πραγματικότητα, γοητευμένο κα-
θώς ήταν.

—'Ερείς λοιπόν τι συνέθε. 'Ιου-
λίττα μου; διέκοψα καί πάλι. 'Ο
Λεώνης, γρήγορα άντελήφθη την
άπλοικότητα της ψυχής σου καί
τίς ρομαντικές διαθέσεις σου, καί
τίς έκμεταλλεύτηκε έπιτήθεια!

—'Ναί, τό παραδέχομαι αυτό,
δόν 'Αλέο! άποκρίθηκε ή 'Ιουλί-
ττα. Πρέπει όμως νά παραεγείτω κι'
ένα άλλο ποδάμα, γιά τό όποιο—
έπίσης—είχα άναμφισβήτητες ά-
ποδείξεις: Πώς, δ, τι δήποτε κι' άν
έκανε ο Λεώνης, μ' άγαπούσε αλη-
θινά ώστόσο!

Μείνωνα λίγες στιγμές σιωπη-
λοί, ό καθένας μας παραδομένος
στίς δικές του σκέψεις...

Κι' έπειτα, πρώτη ή 'Ιουλίττα
διέκοψε τή σιωπή, έξακολουθών-
τας τή διήγησί της.

Τέλος, έφτασε ό χειμώνας, δόν 'Αλέο. Είχαμε άποφασίσει,
νά μη φύγομε άπ' την 'Ελθετία. Προτιμήσαμε νά μείνωμε έ-
κει, καί νά ύποστομε δλη την άγριότητα του 'Ελθετικού χει-
μώνα καλύτερα, παρά νά φύγομε καί νά έγκαταλείψωμε τό
τερπύνο μας έρημητήριο... 'Ο Λεώνης μούλεγε, δ, τι ποτέ άλλοτε
στή ζωή του δέν ήταν τόσο ευτυχιόμένος, όσο ήταν εκεί, μαζί
μεν... Με ειαθεβαίναμε, δ, τι ήμουν ή μόνη γυναικία πόν κόσμο,
την όποια άγάπησε αληθινά, κι' δ, τι προτιμούσε νά μείνωμε
δισκοδύο δ, τι μ' άπαρηθή τά πάντα, καί νά πεθάνη μιά
μέρα ευτυχιόμένος στήν αγκαλιά μου...

'Ησαν ειλικρινείς αυτές ή διαθεβαώσεις του... Τόβλεπα δ-
λοκάθαρα... 'Όλες ή προηγουμένως κακές συνθήεις του, είχαν
έξαφανισθή!... Κι' αυτό άκμήνι τό τυρόλο πού πάθος γιά τή χαρ-
τοπαξία, είχε σβήσει έντελώς!... Κι' έγω; ... 'Ω, πόση εύγνο-
μοσύνη καί λατρεία μαζί, αισθανόηουν γιά τον διαλεγτό αυτόν
άνδρα—τόν τόσο ζηλευτό καί περιζήτητό—πού πρόθυμα άπαρη-
όταν τόν κόσμο, γιά νά ζή διαρκώς κοντά μου!

'Ναί, παραδέχομαι δ, τι ίσως λογυρές άφορμές νά τόν άνάγκ-
αζαν ν' άποεργή τόν κόσμο, καί νά προτιπή τό ερημητήριο
μας κι' έμένα... 'Ισως ν' αναγκαζόταν νά κρύβεται, την έποχή
έκείνη, Κόριος οδβε γιά πούδς λόγους... Είως όμως άναμφι-
σβήτητο, δ, τι ήταν ευτυχιόμένος τότε, άγαπώντας με καί ζών-
τας μαζί μου, έκει στήν έρημία μας!... Μπορούσε ποτέ νά
προσποιητή, έπί ξη ή δλοκλήρους ήμνες, έκείνη τή γαλήνη της
ψυχής του κι' έκείνη την εδδαμονία ποδνωισθε, χωρίς όδτε μιά
μέρα—όδτε κάμ μιά στιγμή—ν' άλλάξη ήθος καί νά ποδοθή!...

... 'Αλλά, πές μου καί τό άλλο, δόν 'Αλέο; Γιατί θέλεις,
γιάτι έπιμένεις νά μου λές, δ, τι δέν ν' άγαπούσε, δ, τι δέν ν'
άγαπώσε ποτέ του;... Καί νεαυτή ήμουν, κι' όρασιόστη, καί τά
πάντα είχα έγκαταλείψει πρός χάριν του, καί τόν λάτρευα επί-
σης τυφλά!... Μπορούσε λοιπόν κι' αυτός, νά μη μου άναπο-

—Δέν θά ξεχάσω ποτέ νά γεύματα αυτά...

δίδη έστω κι' ένα ελάχιστο μέρος της λατρείας μου γι' αυτόν;...
 ... "Όχι, δεν πλανιέμαι, δόν 'Αλλέο!.. Τά ξέρω όλα, τώρα πεινά... Καί θα σου τά πώ όλα... 'Η ψυχρή τού Λεώνη ήταν από-
 τράπηλη, τερατώδης, αλλά και μεγαλειώδης και γενναιοτά-
 τη... 'Ηταν γεμάτη από κάθε είδους κακία, αλλά κι' από κάθε
 είδους όμορφος... Σερνόταν σαν οκουλήκι στο θούρκο ή ψυχή
 του, αλλά πετούσε και ψηλά στα σύννεφα άλλες τόσες φορές!...
 "Όποιος δεν είχε τη δύναμη να μίσση τον άνθρωπο αυτόν, έ-
 πρεπε αναγκαστικά να τον αγαπήσει και να γίνη παιχνιδάκι
 στα χέρια του και σκλάβος του...
 ... 'Ο χειμώνας λοιπόν, έφτασε... 'Αλλά ξέσπασε τόσο εα-
 φικός, τόσο απροσδόκητα εριμύς, ώστε η παραμονή μας εκεί
 στην κοιλάδα κατόητος εξαιρετικά επικίνδυνη... Μέσα σε λί-
 γες ημέρες, τό χιόνι είχε ανέβη τόσο ψηλά, ώστε έθαψε κυριο-
 λεκτικώς τόν λωσικό της επαύλεως μας, και κόντευε να σκε-
 πτήση έντελώς και την ίδια την έπαυλή μας...
 ... 'Ο μεγαλύτερος, ο άμεσοτερος κίνδυνος τού άρρώθηκε τό-
 τε μπροστά μας, ήταν ο κίνδυνος να πεθάνουμε άπ' την πείνα...
 Τά τρόφιμα μας είχαν σωθή, η συγκομιώνες είχαν διακοπή έν-
 τελώς, κι' η κυκλοφορία μας ήταν έντελώς άδύνατη έξ αιτίας
 τού πρωτοφανούς εκείνου χιονιού! Όυτε να ξεμυτίσουμε καν.
 άπ' την πόρτα ή άπ' τά παράθυρά μας, ήταν δυνατόν πειά!

'Ο Λεώνης όμως, επέμενε να μη φύγω-
 με. "Ήθελε" να έφοδιαστούμε όπωσδήποτε με
 τρόφιμα, και να μην τό κούνησουμε ούτε
 βήμα, άπ' την τερπή εκείνη έπαυλή μας...
 'Ο Γιάν όμως, ο όποιος ήταν έντόπιος,
 μάς βεβαίωσε ότι έξάπαντος θα φαναίω-
 μασε—σαν άσυνήθιστοι σέ παρόμοιες βα-
 ρυχειμωνιές— άν δεν φεύγαμε δλοιαχώς
 άπό κεί, όσο ήταν καιρός άκόμη...
 —Ναι, άκούστε με! μάς έλεγε μ' έπιμο-
 νή. Δέκα δλόκληρα χρόνια είχαμε να δού-
 με, παρόμοια κοσμογαλασιά!... Κι' άν τη
 γλυτώσατε τυχόν άπ' τό χιόνι, ύπάρχουν
 κι' άλλοι τρομεροί κίνδυνοι, τού πέρα:
 Θά σάς θάψη καμιά χιονοστιβάδα— άπ'
 τίς τόσο συχνές κι' δρμητικές, άργότερα—
 όταν θ' άρχίσουν να λιώνουν τά χιόνια,
 μέ την πρώτη καλοκαιρία που θά τύχη!...
 'Εκτός πειά, άν κινή τό θαύμα του ο ά-
 γιος Βερνάρδος!

—'Αν ήμουν μόνος, είπε τότε ο Λεώνης,
 θα βασιζόμουν στην προστασία τού άγιου
 Βερνάρδου, δίχως καμιά άνησυχία στην
 ψυχή μου!... 'Αλλά, 'Ιουλίττα μου, δεν έ-
 χω πειά αυτό τό θάρρος, έρόσον είσαι κι'
 έσύ μαζί μου και συμμερίζεσαι τούς κιν-
 δύνους μου... Άδριο λοιπόν θά φύγωμε,
 χωρίς καμιά αναβολή!

'Εγώ τόν φίλησα τότε μέ περιπαθή τρυ-
 φερότητα, και τού είπα:
 —Σ' εύχαριστώ, άγαπημένε μου, που
 ότι κάνεις, όλο έμένα σκέπτεσαι!.. Ναι,
 είναι τό βλέπω κι' έγώ—άπαράτητα άνάγκη
 να φύγομε!.. Πού να πάμε όμως;...
 Γιατί φοβόμαι μήπως μάς γνωρίσουν
 πουμενά, μήπως μάς ανακαλύψουν... Καί
 τότε, θα μέ στείλουν πάλι σ'ούς γονείς
 μου, χωρίζοντάς με άπό σένα!

—Μή φοβάσαι, μικρούλα μου! άποκρι-
 θηκε χαμογελώντας ο Λεώνης. 'Υπάρχουν
 χίλιοι τρόποι, για ν' άποφυγή κανένας
 τούς μοχθηρούς ανθρώπους και τούς ήλι-
 θιους νόμους των!... Κι' έναν άπ' τούς τρό-
 πους αυτούς, θά μπορούσαμε έπιτελώς να
 τόν βρούμε κι' έμείς!... 'Όποτε ήκούσαμε:
 "Έχουμε στη διαθεία μας, δλόκληρη την υδρόγειο!

—'Εστω! τού είπα, προσπαθώντας να χαμογελάσω κι' έγώ.
 "Έχουμε όλη την υδρόγειο!... Μά άπό πού θ' άρχίσουμε;... Σέ
 ποιά σημείο της σύνορου, θά καταφύγομε πρώτα-πρώτα;
 —'Ακούα, τίποτε δεν ξέρω! ψυθίροσε σκεπτικός. Μπιά, άδιά-
 φορο όμως!... 'Όπου και νά πάμε, θα είμαστε μαζί, και φι-
 ρικά θά είμαστε εύτυχημένοι!

—'Αχι!... στέναξα τότε. 'Άραγε θά βρούμε άλλου τή τούση
 εύτυχία, την όποια τόσους μήνες γευόμαστε έδώ;
 —Θέλεις να μείνουμε; μέ ρώτησε τότε ο Λεώνης, μέ κάποια
 ζωνηρότητα.
 —'Όχι! τού είπα, μέ κρυφή νουσταλιά στην ψυχή μου. Θά
 πάμη πειά η εύτυχία μας, άν μ'είνουμε!... 'Υπάρχει μεζάλο
 κίνδυνος, έδώ... Κι' έτσι, έγώ θά άνησυχώ για σένα, έσύ για
 μένα, και ποτέ δεν θά βρούμε μιά στιγμή ήσυχίας!

'Άρχισαμε λοιπόν να έτοιμαζόμαστε, για την αναχώρησή
 μας. "Ο Γιάν, καθ' όλο τό διάστημα τής ήμέρας, άνοιγε άνά-
 μεσα στα χιόνια ένα μονοπάτι, για νά μπορούσαμε νά περάσω-
 με. Κατά τή νύχτα όμως συνέβη κάτι τό τόσο άλλόκοτο, ώστε
 φοβόμουν και νά τό θυμηθώ καν στό μέλλον...
 Έίχε νυχτώσει. Είχαμε φάει ένα πρόχειρο και λιτό δείπνο, κι'
 ύστερα πέσαμε νά κοιμηθούμε νωρίς, για νά ξεμυτίσουμε πρωί-

πρωί.
 Κατά τά μεσάνυχτα όμως, ένοιωσα ένα παγερό κρύο και ζύ-
 ηθησα. "Αναήστηα στο πιά μου τόν Λεώνη, αλλά έλειπε. 'Η
 θέσι του ήταν ψυχρή πεία, ή πόρτα της κρεββατοκάμαρας μας
 μισανοιχτή, κι' άπ' τό άνοιγμά της αυτό έμπαινε ένας άέρας
 παγερώτατος.

Περιμένα λίγες στιγμές, και 'Άλλά έπειδή ο Λεώνης δεν φαινό-
 ταν, παρανευνητικά, κατ'έξοχα κατά άπ' τό κρεβάτι φο-
 βισμένη μήπως άνησυχώσά άδικα και παράλογα, ντύθηκα έτσι
 πρόχειρα για νά μήν κρώνω, κι' αποφάσισα νά περιμένω δί-
 χως νά τόν αναζητήσω...
 'Η άπουσία του όμως εξακολουθούσε νά παρατεινείται, έντε-
 λώς άδικαιολόγητα πειά. "Ένας τρόμος άλλόκοτος μέ κυριεψι-
 τότε. Καί βγήκα έτσι μισοντυμένη. Τά χιόνια είχαν κρυσταλλί-
 σεί άπ' την παγωνιά, κι' επικρατούσε ένας κρύο τρομερό, δε-
 καπέντε βαθμών υπό τό μηδέν.

"Έξω στόν αντίβλάσιο σταμάτησα, κι' ο άεξήγητος τρόμος
 μου μαλάκωσε κάπως. Είχα σκεφθή ένταματάξ, ότι πιθανόν ο
 Λεώνης να είχε τρέξει πάλι σέ βοήθεια παραπλανημένων, άπ'
 τά χιόνια υδοπόρων... Παρόμοιο άλλωστε γεγονός, είχε συμ-
 βή και πρό όλίγων μόλις ήμερών...
 Γι' αυτό, τού ήσυχασμένη λίγο τώρα, αποφάσισα νά τόν ά-

ναζητήσω έξω, και νά τόν άκούου-
 θήσω κι' έγώ. Φώναξα δυνατά τόν
 Γιάν και τή γυναίκα του, αλλά κατά
 κλειστοί στό δωμάτιό τους άπ' τό κρύο
 και βυθισμένοι στόν ύπνο τους, δεν μπό-
 ρεσαν νά μ' άκούσουν.

Βγήκα τότε μόνη μου έξω, πήρα τό
 μονοπάτι που ήχε άνοιχτή άνάμεσα στα
 χιόνια και προχώρησα τρεχάτη επί άρ-
 κέτο διάστημα. Ξαφικά στάθηκα, για τί
 είχα ξεχωρίσει πού πέρα ένα μικρό, ά-
 μυδρο φώς, τό όποιο μου φάνηκε πώς
 προερχόταν άπ' τό φανάρι τού Λεώνη:
 "Ένα τέτοιο φανάρι έπαίνει πάντα μαζί
 του, κάθε φορά που έπιγειοούσας τις τολ-
 μηρές κι' ήπτοτικές αυτές έκδρομές του.

"Έτρεξα τότε πρós τό κεί μ' όση τα-
 γύτητα μου επέρεπε τό χιόνι, τό όποιο
 έστανε ώς τά γόνατά μου δόκιμασα νά
 τόν φωνάξω, αλλά τά σαγόνια μου γο-
 γογυπόησαν άπ' την παγωνιά, κι' ο
 σφοδρός βορρηγιάς μέ χτυπούσε κιατόου-
 τρα και μούπνιγε τή φωνή.

Τέλος, πλησίασα πρós τό φώς... Μπό-
 ρεσα νά ξεχωρίσω καθαρά πειά τόν, Λε-
 ώνη, κοντά στό φανάριό του... Βιοκότα-
 ταν σ' αυτή την ίδια θέσι, στην όποια εί-
 χω δει τό φώς προηγουμένως... Στά χέ-
 ρια του κρατούσε μιά σκαπάνη!..

Παρανευνητικά και πλησίασα περιο-
 σότερο... Τό χιόνι κι' ο άέρας που μούγ-
 κριζε, έπνιγαν τόν ήχο τών βημάτων
 μου... 'Ετσι, μπόρεσα νά στάσω έντελώς
 κοντά τού πειά, δίχως νά μ' αντίληφθή
 κάθόλου... 'Αλλωστε, ήταν μισογυρισμέ-
 νος πρós τά πλάγια, κι' ήσαν τόσο ά-
 πορροφημένος στην άλλόκοτη ζουλειά
 του, ώστε δεν πρόσεχε κάθόλου γύρω
 του...
 Καί τότε, τεντώνοντας τό κεφάλι μου
 μπροστά, κι' άνοιγοντας γλαρά τά μάτια
 μου, είδα ότι είχε παραμερίσει τό χιόνι,
 ότι είχε σκάσει κάτι σαν τάφο, κι' ότι
 χωριέμεν ως τά γόνατα μέσα σ' αυτόν τόν
 τάφο, εξακολουθούσε νά σκάθη και νά

τύν βραβαίνη περισσότερο!
 Μιά τέτοια άπαίσια άσχολία, σέ τέτοια ώρα τής νύχτας, και
 μέ τόσο τρομερό κρύο, που προξένησε έναν τρόμο άνέκφρα-
 στον κι' ανατριχιαστικόν... Κρυμμένη πίσω άπ' τόν σαρπό τού
 χιονιού, βουθή, λαχανιασμένη, και τρέμοντας σύγκορη, πα-
 ρακολοθούσα μέ δίψα την κάθε κινήσι του... 'Ο Λεώνης φαι-
 νόταν νά θιάζεται τώρα, γιατί έσκαψε γοργότερα και γινό-
 ταν πιο άνησυχός... 'Από καιρό σέ καιρό, έβριχνε κιάλας γύ-
 ρω τού φοβισμένους κι' άνησυχούς ματιές...
 Κι' ήταν, ό!.. ήταν, τόσο απότρηκτη ή έκφρασις τού γλω-
 σσού προσώπου-τού τότε, ώστε άρχισα ν' άγωνίζο από πένθημη
 τρομάρα, και νά κρούομαι καλύτερα: 'Εξάπαντος θά μέ
 σκότωνε—κι' έμένα κι' όποιονδήποτε άλλον—άν αντίλαμθανό-
 ταν την παρουσία μου εκεί κοντά του!

"Όλες ή φανταστικές εκείνες ιστορίες, κι' όλα τά άνόητα κι'
 άπίθανα πράγματα που είχα διαβάσει, ζωντανέψαν τότε στό
 μυαλό μου μέ φοβερή διαγείρα!.. Τό μυστικό τού Λεώνη, τό
 όποιο δεν είχα μπόρεσει ως τότε νά ξεγγνώσω, έπαψε νά μού
 φαίνεται ήρωικό, κι' έπαρνε όρη τερατώδη τώρα... Νόμισα τή
 στιγμή εκείνη, ότι κάποιο πτώμα πήγαυε νά ξεθάψη—πτώμα
 θύματός του, δολοφονημένου άπ' τόν ίδιο!—και στην ιδέα μου
 αυτή κόντευα νά λιποθυμήσω...
 ('Ακολουθεί)

Τομάζα τού Βραβυού γλόκκιμα, αχνίζοντας τού παθητικής ματιές!..